



ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Milana Moravu v právnej veci navrhovateľa: **M. W. A.**, narodeného X., bez dokladov totožnosti, evidenčné číslo: A., štátneho príslušníka Afganskej islamskej republiky (ďalej len („Afganistan“)), podľa vlastného udania v zahraničí bytom naposledy S., aktuálne s miestom pobytu Pobytový tábor Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky R., zastúpeného JUDr. K. B., pracovníčkou S. so sídlom K., proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, Pivonková 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporcu ČAS: MU-421-17/PO-Ž-2010 zo dňa 29. októbra 2010, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/81/2010-34 zo dňa 16. marca 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/81/2010-34 zo dňa 16. marca 2011 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č.k. 9Saz/81/2010-34 zo dňa 16. marca 2011 potvrdil rozhodnutie ČAS:MU-421-17/PO-Ž-2010 zo dňa 29. októbra 2010, ktorým odporca v zmysle ustanovenia § 13 ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o azyle“) neudelil navrhovateľovi azyl a neposkytol mu doplnkovú ochranu v zmysle § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle.

K námietke nesprávneho vyhodnotenia zisteného stavu veci – vo vzťahu k nesprávnemu právnemu posúdeniu tak vo vzťahu k neudeleniu azylu ako aj neposkytnutiu doplnkovej ochrany krajský súd uviedol pokiaľ ide o výrok o neudelení azylu, že navrhovateľ ničím okrem svojho tvrdenia nepreukázal, že ním tvrdený príbeh sa stal tak, ako ho opísal. Uvedené je však vzhľadom na aktuálne postavenie navrhovateľa a obsah jeho príbehu odôvodnené. Súd ale poukázal na skutočnosť, že ak by sa stali navrhovateľom uvádzané udalosti, nezakladali by dôvod na udelenie azylu. S poukazom na ustanovenie § 8 zákona o azyle a za splnenia týchto zákonných podmienok, podľa názoru súdu, je možné azyl udeliť len v prípade, ak žiadateľ o azyl preukáže, že sa svoje problémy márne snažil vyriešiť interným presídlením sa v rámci krajiny svojho pôvodu, resp. vyhľadaním pomoci u štátnych orgánov v prípade neštátneho pôvodu prenasledovania. Odporca v odôvodnení rozhodnutia (s čím sa súd stotožnil) poukázal na zjavný rozpor, resp. nelogický postup hnutia Taliban, ktoré sa snažilo, podľa vyjadrenia navrhovateľa, získať do svojich radov syna človeka, ktorého označilo za zradcu. Z tohto pohľadu sa opodstatnenosť navrhovateľom prezentovaných obáv, ako aj jeho prenasledovania (vo forme prípadného psychického násillia) javia ako sporné, resp. nepravdepodobné. Vo vyhodnotení príbehu navrhovateľa podľa názoru súdu nebol naplnený ďalší zo zákonných predpokladov udelenia azylu, ktorým je dôvod takéhoto prenasledovania (rasový, národnostný, náboženský, zastávanie určitých politických názorov alebo príslušnosť k určitej sociálnej skupine). Hnutie Taliban je teroristickou organizáciou, preto aj prípadný nesúhlas navrhovateľa, aby sa stal členom tohto hnutia nie je možné subsumovať pod pojem vyjadrenia jeho politických názorov. Krajský súd taktiež poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ počas vstupného pohovoru uviedol, že napriek tomu, že v obci, resp. okrese, kde navrhovateľ žil, ktorý je pod kontrolou vlády, je viacero

policajných staníc, ktoré vyšetrojú trestné činy, smrť otca, resp. vyhrážanie sa jeho osobe, nenahlásil. V danom prípade i prípadný nátlak hnutia Taliban nemožno považovať za perzekúciu z politických dôvodov. Krajský súd však opätovne poukázal na to, že navrhovateľ sa svoje problémy nesnažil vyriešiť minimálne presídlením sa. Naviac, aj keby sa presídlil do provincie, v ktorej pôsobí hnutie Taliban, je iba málo pravdepodobné, že by tam bol identifikovaný a čelil nátlaku, nakoľko navrhovateľ ani jeho otec nebol žiadnou známou osobou či už v postavení provládneho alebo protivládneho obyvateľa Afganistanu.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, krajský súd uviedol, že navrhovateľ nebol v krajine pôvodu trestne stíhaný a teda logicky mu nehrozí uloženie trestu smrti ani jeho výkon. Sám uviedol, že nebol nikdy terčom neľudského či ponižujúceho zaobchádzania. Prípadnú smrť jeho otca ako aj prípadné vyhrážky hnutia Taliban nemožno pokladať za mučenie alebo neľudské zaobchádzanie. Ako vyplýva zo správ o krajine pôvodu, afganskí navrátilci, včítane neúspešných žiadateľov o azyl sa pri svojich návratoch nestretávajú zo strany štátu so žiadnym zlým zaobchádzaním. Z pohľadu incidentov vyskytujúcich sa v roku 2010 niektoré provincie sú práve z pohľadu všeobecnej bezpečnostnej situácie relatívne bezpečnými. Takýmito provinciami sú napríklad Ghor, Nimroz, Badakhashan, Kabul, Nuristan, Bamyán, Herat, Panjšir, Daykundi, Sar-E-Pul, Samangan, tiež Parvan. Navrhovateľ sa môže vrátiť do niektorej z týchto provincií. Cieľom jeho návratu nemusí byť provincia Konar.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie prostredníctvom právnej zástupkyne a žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, zrušil rozhodnutie odporcu a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa jeho názoru spĺňa podmienky stanovené v ustanovení § 8 zákona o azyle a to obavy z prenasledovania z dôvodu zastávania určitých politických názorov.

Uviedol, že krajinu pôvodu opustil z dôvodu obavy o život o telesnú integritu a osobnú slobodu. Problémy začali tak ako problémy jeho otca, ktorého príslušníci hnutia Taliban prinútili spolupracovať. Otec pracoval pre nich od februára do augusta 2008. Následne, keďže nesúhlasil s ich ideológiou a praktikami od nich ušiel a povedali mu, že tým, že od nich ušiel, tak ich zradil a zároveň ho obvinili, že prezradil miesta ich úkrytu vláde. Následne ho vyzývali na ďalšiu spoluprácu, k lojalite. Dostal od nich list, aby sa vyjadril. Na tento list otec nereagoval. Krátko na to ho Talíbanci zabili. Asi 10 dní po smrti

otca navrhovateľa navštívili príslušníci Talibanu a povedali mu, že otca zastrelili preto, lebo bol nebezpečný, lebo mohol Američanom prezradiť miesta ich úkrytu. Zároveň sa navrhovateľa pokúšali donútiť k spolupráci. Aj navrhovateľa považovali za nebezpečného. Navrhovateľ s nimi spolupracovať nechcel. Príslušníci Talibanu sa mu vyhrážali, že môže dopadnúť ako jeho otec. Navrhovateľ nechcel s nimi spolupracovať, ale zároveň vedel, keď spoluprácu odmietne Taliban ho zabijú. Rozhodol sa odísť k strýkovi do Jalalabadu a následne opustiť Afganistan.

Poukázal na to, že jeho konanie napriek odôvodneniu tohto konania odporcom a krajským súdom má logiku. Jeho konanie sa však pre človeka zmýšľajúceho v našich zemepisných šírkach zdá nepochopiteľné. Talibanici zavraždením otca navrhovateľa v ňom vzbudili opodstatnený strach o seba aj svoju rodinu a tým si ho vlastne chceli zaviazať pre spoluprácu. Smrť jeho otca preňho mala byť dostatočnou výstrahou, aby sa ich nikdy nepokúsil zradiť. Praktiky náboru Talibanu sú postavené na atmosfére strachu, preto ani vyjadrenie navrhovateľa z toho pohľadu nevyznieva nelogicky. Zároveň ho Talibanici chceli získať aj preto, že sa domnievali, že pozná ich úkryty a trasy.

Ďalej uviedol, že má opodstatnené obavy z prenasledovania z dôvodu zastávania určitých politických názorov. Konkrétne prejavuje svoje politické presvedčenie tým, že odmieta spolupracovať s hnutím Taliban, ktoré ovláda časť územia, v ktorom žil. Prenasledovanie spočíva v použití fyzického a psychického násillia. Ide síce o neštátneho pôvodcu, no štát, resp. politické strany, hnutia, či organizácie, ktoré ovládajú štát, nie sú schopné zabezpečiť navrhovateľovi ochranu pred prenasledovaním. V oblasti, v ktorej navrhovateľ žije, značnú časť ovláda Taliban, pričom navrhovateľ bol pre príslušníkov Talibanu značne zaujímavý človek. To preto, že sa obávali, že od otca pozná úkryty a plánované operácie Talibanu. Preto ho chceli získať do svojich radov. Poukázal i na to, že takisto neobstojí argumentácia odporcu ohľadne náboru nových členov do radov Talibanu. V správach o Afganistane sú totižto uvedené len najčastejšie spôsoby náboru nových členov.

Pokiaľ sa jedná o prípad navrhovateľa nie sú v ňom žiadne rozpory. Všetky súvislosti na seba nadväzujú. Tvrdenie súdu, že mal v prvom rade využiť možnosť interného presídlenia, považuje navrhovateľ vo vzťahu k udeleniu azylu za irelevantné.

Pokiaľ sa jedná o neudelenie doplnkovej ochrany navrhovateľ nesúhlasil s odôvodnením krajského súdu ako i odporcu. Poukázal na odôvodnenie odporcu, v ktorom sa uvádza, že z vypracovanej analýzy k bezpečnostnej situácii v provincii Konar vyplýva, že útoky Talibanu sú zamerané a adresované výhradne na určité skupiny ľudí, ktoré sú zraniteľné. Navrhovateľ bol zjavne osobou v záujme Talibanu ako jeho otec. Otec navrhovateľa ako i navrhovateľ bol podozrivý, že donáša informácie vláde a Američanom.

Odporca navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Uviedol, že z príbehu, ktorý navrhovateľ opísal pred migračným úradom, nevyplývala žiadna politická orientácia alebo príslušnosť. Neprijatie ponuky spolupracovať s Talibanom nenapĺňa pojem „zastávanie určitých politických názorov“. Pre jeho naplnenie sa predpokladá ideologické presvedčenie pre určité politické názory, nie iba odmietnutie zapojiť sa do protivládnych aktivít. Navrhovateľ nevyvíjal aktívne žiadnu politickú činnosť, neprezentoval sa ako politický oponent Talibanu a ani v konaní pred migračným úradom sa nezmienil o svojich politických názoroch.

Pokiaľ sa jedná o neposkytnutie doplnkovej ochrany odporca poukázal na znenie ustanovenia § 13c ods.4 písm. b/ zákona o azyle. Je nesporné, že v Afganistane v provincii Konar, odkiaľ navrhovateľ pochádza, je z hľadiska bezpečnosti zložitá situácia. Prebieha tam ozbrojený konflikt. Avšak v Afganistane sú oblasti, kde sa nebojuje, a kde je vládna moc dominantná a kde by navrhovateľ mohol vycestovať a nájsť tak miesto vnútorného presídlenia v rámci krajiny pôvodu.

Podľa vyjadrenia odporcu dňa 8.apríla 2010 navrhovateľ bez toho, aby mu bola udelená dlhodobá priepustka, opustil pobytový tábor a nevrátil sa späť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol jednomyseľne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 20. júla 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

- a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
- b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 9 zákona o azyle ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.

Podľa § 10 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí.

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1/ zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13b zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny poskytne doplnkovú ochranu ak tento zákon neustanovuje inak,

a) manželovi cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď cudzinec odišiel z krajiny pôvodu a tento cudzinec so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b) slobodným deťom cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

c) rodičom slobodného cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, mladšieho ako 18 rokov (ods.1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu aj dieťaťu narodenému na území Slovenskej republiky cudzinke, ktorej sa poskytla doplnková ochrana, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 3).

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i/, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR a o neposkytnutí doplnkovej ochrany, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (Informácie z materiálu „Afganistan- informácie o krajine pôvodu“ vypracovaného k uvedenému prípadu 16. septembra 2010 a vedeného pod č.p. : MU-ODZS-21-20/2010, z materiálu „Afganistan – informácie o krajine pôvodu“ vypracovaného 29. júla 2010 a vedeného pod č.p.: MU-ODZS-21-17/2010, zo „Správy o Ľudských právach 2009“ vydanéj Úradom pre demokraciu, ľudské práva a prácu z 11. marca 2010, zo „Správy z rokovania pracovnej skupiny Európskej komisie o krajine pôvodu Afganistan z 10. decembra 2009, zo „Smernice spôsobilosti UNHCR na hodnotenie potrieb medzinárodnej ochrany žiadateľov o azyl z Afganistanu“ z júla 2009), z ktorých vyhodnotil

a stručne popísal súčasnú politicko-spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu a bezpečnostné riziko prípadného návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Ako vyplynulo z obsahu administratívneho spisu navrhovateľ dňa 1. augusta 2010 požiadal o udelenie azylu na území SR z dôvodu obavy o svoj život, nakoľko v oblasti, kde žil, prebiehajú nepokoje a zo strany Talibanu bol na neho a jeho otca, pokiaľ ešte žil, vyvíjaný nátlak, aby spolupracoval s hnutím. Za účelom zdôvodnenia žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany bol s navrhovateľom vykonaný vstupný pohovor. Uviedol, že jeho otca 10. júna 2010 zabili členovia hnutia Taliban. Otca údajne Talibanci donútili pracovať pre toto hnutie. Pracovať pre nich mal od februára do augusta 2008. Následne ho nútili pre nich pracovať a keď odmietol, tak ho údajne zastrelili. Po smrti otca údajne Talibanci prišli aj za navrhovateľom. Začali naznačovať, že otca zabili preto, lebo prezradil ich aktivity a miesta úkrytu vláde a Američanom. Údajne navrhovateľovi oznámili, že musí otca nahradiť a musí spolupracovať s ich hnutím. Dali mu čas na rozmyslenie a zároveň mu povedali, že ak sa neozve, dopadne ako jeho otec. Začal sa obávať a preto s rodinou odišiel do Jalalabadu k strýkovi a následne odišiel z Afganistanu. Iné problémy nemal a iné dôvody svojej žiadosti neuviedol.

Na otázku odporcu, prečo nezostali v Jalalabade u strýka, navrhovateľa uviedol, že nechcel ohroziť svoju a strýkovu rodinu.

Na otázku odporcu, či sa vyšetrovala vražda jeho otca, navrhovateľ uviedol, že oni to na políciu neoznámili, lebo sa báli. Z tohto dôvodu sa vražda nevyšetrovala.

Na otázku odporcu, aká je situácia v jeho obci S. a kto tam má reálnu moc, navrhovateľ uviedol, že ich okres a ich obec má pod kontrolou vláda.

Na otázku odporcu, akým spôsobom tam teda operuje Taliban, navrhovateľ uviedol, že je to hornatá oblasť, majú základne v horách a bežne chodia do dedín. Sú v civile a nijako sa nelíšia od obyčajných ľudí.

Na otázku odporcu, či mal okrem uvedeného ešte nejaké problémy alebo skúsenosti s Talibanom, navrhovateľ uviedol, že iné skúsenosti okrem tohto prípadu s Talibanom nemal.

Na otázku odporcu, či mal v Afganistane nejaké problémy s políciou, armádou alebo inými oficiálnymi štátnymi orgánmi, navrhovateľ uviedol, že takého problémy nemal.

Odporca v rozhodnutí, ktorým neudelil navrhovateľovi azyl a neposkytol doplnkovú ochranu, poukázal na to, že v priebehu správneho konania boli všetky skutočnosti uvedené menovaným objektívne vyhodnotené a komplexne posúdené. Vychádzal zo skutočností, že v prípade navrhovateľa absentuje rasový, národnostný, náboženský alebo politický kontext a taktiež samotný aspekt prenasledovania, definovaný v zákone o azyle.

Uviedol, že na základe výpovede navrhovateľa a všetkých dostupných informácií je zrejmé, že menovaný nespĺnil zákonom stanovené podmienky a zakladá svoju žiadosť na dôvodoch nedostatočných pre udelenie azylu na území SR.

Podľa názoru odporcu Smernice spôsobilosti UNHCR na hodnotenie potrieb medzinárodnej ochrany žiadateľov o azyl z Afganistanu, ako aj prax jednotlivých štátov Európskej únie v súvislosti s postupmi potreby medzinárodnej ochrany žiadateľov o azyl z Afganistanu presne špecifikujú zraniteľné skupiny obyvateľstva, ktoré potrebujú ochranu. Do týchto skupín však osoby obávajúce sa hnutia Taliban z dôvodu nútenia spolupráce s ním nespádajú. V ich prípade nejde o prenasledovanie, ale o obavu z možnosti regrutovania do nešťátneho subjektu a zapojenia sa do bojových akcií. Je to aj prípad navrhovateľa. Z jeho výpovede je zrejmé, že nikdy nebol prenasledovaný a nečelil žiadnej perzekúcii, ktorá je relevantná pre udelenie azylu na území SR.

Ako uviedol odporca zo strany Talibanu išlo výlučne o snahu získať nového bojovníka. Nie je vylúčené, že členovia hnutia môžu pri tejto snahe použiť aj vyhrážky. Menovaný sa však nepokúsil celú situáciu riešiť tým, že by sa obrátil na oficiálne štátne orgány. Nepokúsil sa teda využiť možnosť, ktorú mal v Afganistane a hneď sa rozhodol odísť. Preto v prípade navrhovateľa ide o účelové hľadanie dôvodu prečo opustiť Afganistan a nie hľadanie možností ako svoju situáciu vyriešiť v krajine pôvodu.

Odporca sa v rozhodnutí odvoláva na správy o krajine pôvodu, z ktorých vychádzal s uvedením zdroja a dátumu ich zverejnenia.

Je teda zrejmé, z akých dôkazných prostriedkov odporca aj súd prvého stupňa vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky nemožno považovať za relevantné pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a navrhovateľovi azyl neudelil. Krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporcu z týchto dôvodov za zákonné.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území Slovenskej republiky tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale bolo by u nich (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

Ani jedna z možností vážneho bezprávia, ako ho definuje § 2 písm. f/ zákona o azyle, sa u navrhovateľa nepreukázala ani nepotvrdila. Odvolací súd sa stotožnil s názorom krajského súdu, že rozhodnutie odporcu v časti o neposkytnutí doplnkovej ochrany, bolo vydané v súlade so zákonom.

Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ nikdy neprezentoval, že by mu bol uložený trest smrti alebo že by mu hrozilo jeho vykonanie.

K hrozbe mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu odvolací súd udáva, že navrhovateľ v priebehu konania pred odporcom nikdy neuviedol, že by bol objektom takéhoto zaobchádzania. Ako uviedol i krajský súd afganskí navrátilci, včítane neúspešných žiadateľov o azyl sa pri svojich návratoch nestretávajú zo strany štátu so žiadnym zlým zaobchádzaním.

K vážnemu a individuálnemu ohrozeniu života alebo nedotknuteľnosti navrhovateľa z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu odvolací súd udáva, že zo správ založených v spise vyplýva, že Afganistan je miestom vojenských stretov medzi vojskami vlády a ozbrojenými opozičnými skupinami, ako aj miestom teroristických útokov, cieľom ktorých sú vojenské objekty, resp. vládne objekty. Avšak navrhovateľ, ktorý síce pochádza z provincie Konar, sa môže vrátiť do inej časti krajiny, kde ozbrojené konflikty neprebiehajú. Je teda zjavné, že ak by sa navrhovateľ do Afganistanu vrátil a usídlil sa mimo ohrozených území, nebola by jeho osobná integrita z dôvodu svojvoľného násilia ohrozená nad mieru, ktorá je pre možnosť jeho návratu úmerná a prijateľná.

V predmetnej veci neboli ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definovaná v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu, s ktorým sa stotožnil aj krajský súd, uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neboli ani takého charakteru, s ktorými by sa už krajský súd nebol vysporiadal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje so skutkovými ako aj právnymi závermi krajského súdu, ktorý vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil, z čoho vyvodil svoj záver zhodný so záverom odporcu o tom, že navrhovateľ nepreukázal opodstatnenosť obáv z prenasledovania z dôvodov taxatívne vymedzených v zákone o azyle a nesplnili podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany.

Rozhodnutie odporcu o neudelení azylu a doplnkovej ochrany bolo potrebné považovať za zákonné, preto odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods.1, 2 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a § 246c Občianskeho súdneho poriadku tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odporca zo zákona nemá nárok na ich náhradu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.

V Bratislave 20. júla 2011

JUDr. Jana Henčeková, PhD.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková